

GRAU EN MITJANS AUDIOVISUALS

104111 - HISTÒRIA DELS AUDIOVISUALS I VIDEOJOCs

Informació general

- Curs acadèmic 2026/27
- Departament: Indústries culturals
- Tipus d'assignatura: Bàsica
- Curs: Primer
- Trimestre: Primer
- Nombre de crèdits: 6
- Professorat:
 - Ariadna Vázquez García [<avazquezg@tecnocampus.cat>](mailto:avazquezg@tecnocampus.cat)

Llengües de docència

- Català

Presentació de l'assignatura

En l'actualitat ens envolten permanentment missatges audiovisuals de diversos tipus. En "l'era de les pantalles", rebem aquests impulsos per mitjà de múltiples canals i en les diferents facetes de la nostra vida, des de la vida professional fins a la personal. És important, per tant, reflexionar sobre la naturalesa d'aquests missatges que afecten la nostra quotidianitat, així com sobre la manera en què s'organitzen i relacionen, i sobre el seu origen i evolució.

En aquesta assignatura es farà un recorregut pel desenvolupament històric, estètic i tecnològic de la fotografia, el cinema, la ràdio, la televisió i, dels més recents, Internet i els videojocs. Ens fixarem en la seva aparició i trajectòria, en les característiques expressives de cadascun d'ells i, com a conseqüència, en allò que tenen en comú.

Per aconseguir-ho, ens ajudaran molts exemples de casos concrets, i també altres materials explicatius. És important no només conèixer aquest recorregut, sinó també desenvolupar un pensament crític al voltant d'obres que influiran l'alumnat a l'hora de desenvolupar productes propis al llarg del grau. També es faran seminaris i treballs d'estil acadèmic per aprofundir en el temari mitjançant l'aprenentatge actiu (que serviran per a familiaritzar l'estudiantat amb una forma de treballar que es demanarà durant el grau) i es facilitaran lectures que suscitin la reflexió.

L'aula (física o virtual) és un espai segur, lliure d'actituds masclistes, racistes, homo?fobes, tra?nsfobes i discriminato?ries, ja sigui cap a l'alumnat o cap al professorat. Confiam que entre totes i tots puguem crear un espai segur on ens puguem equivocar i aprendre sense haver de patir prejudicis d'altres.

Competències/Resultats d'aprenentatge

Específica

- E14_Acquirir els coneixements de la història, estètica, evolució i dinàmica del cine, televisió, ràdio, premsa, Internet i videojocs, així com reconèixer l'estètica a través del visionat i l'anàlisi

Bàsiques i Generals

- G3_ Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi), per emetre judicis per incloguin una reflexió sobre temes rellevants de caire social, científic o ètic
- G5_ Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors, amb un alt grau d'autonomia

Transversal

- T2_ Que els estudiants tinguin capacitat per treballar com a membres d'un equip interdisciplinar ja sigui com a un membre més, o realitzant tasques de direcció amb la finalitat de contribuir a desenvolupar projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat, assumint compromisos tenint en compte els recursos disponibles

No definides

Continguts

1. LA FOTOGRAFIA

Naixement i inicis de la fotografia.

Expansió de la fotografia en el segle XIX. Pioners i pioneres.

Fotoperiodisme i fotodocumentalisme.

Evolució durant el segle XX i XXI. Algunes autories.

2. EL CINEMA

Precinema i orígens del cinema. Pioners i pioneres.

Consolidació de la narració i avantguardes cinematogràfiques.

Classicisme cinematogràfic. Gèneres i autories.

Cinematografies nacionals.

Nous cinemes i algunes personalitats de la segona meitat del segle XX.

3. LA RÀDIO

Invent i inicis de la radiodifusió.

Evolució tècnica, programativa i social del mitjà radiofònic.

La ràdio a Espanya i Catalunya al llarg del s. XX.

4. LA TELEVISIÓ

Orígens de la televisió.

Evolució tecnològica, programativa i social de la televisió.

Modernitat del mitjà televisiu.

La televisió a Espanya i Catalunya. Naixement i evolució.

5. INTERNET I ELS VIDEOJOCs

Orígens i història d'Internet. Evolució tecnològica i social de la xarxa.

Els videojocs: naixement i història.

Objectius de Desenvolupament Sostenible

- 05 - Igualtat de gènere
- 04 - Educació de qualitat

Activitats i Sistema d'avaluació

Aquesta assignatura s'avaluarà d'acord a la modalitat de dret a examen, que preveu la realització durant el trimestre de diverses tutories grupals de seguiment i una prova final. Aquesta prova consistirà en un examen escrit de caire teòric. En aquest examen s'avaluarà també la competència transversal d'autonomia i pensament crític (CTT 5.1). Caldrà treure una nota igual o superior a 5 per aprovar l'assignatura.

Podran presentar-se a l'examen de recuperació els estudiants que no hagin aprovat l'examen final en la convocatòria ordinària.

De forma complementària, l'alumnat podrà assistir com a oient a les classes de l'assignatura Història i estètica dels mitjans (1er trimestre) del nou pla d'estudis 161. Cal tenir en compte que la correspondència amb aquesta assignatura és parcial.

Bibliografia i Recursos

- Altés, Elvira (2021). Dones a les ones. La història de la ràdio a Catalunya en la veu de les dones. Pagès Editors.
- Arboledas, Luis & Bonet, Montse (2014). The Radio in Spain: European Appearance, Franco's Legacy. Javnost-The Public, 21(4): 67-82.
- Bonet, Montse (2005). La radio española 1994-2004. Una década de consolidación y desencanto. Sphera Pública, (5), 59-70.
- Brinson, Susan (2005), From Marconi to Cop Rock. An introduction to Broadcasting history. A: Winn, Emmet & Brinson, Susan (eds), Transmitting the Past. Historical and Cultural Perspectives on Broadcasting. Tuscaloosa: The University of Alabama Press, p. 1-15.
- Bustamante, Enrique (2013). Historia de la Radio y la Televisión en España. Una asignatura pendiente de la democracia. Editorial Gedisa.
- Camporesi, Valeria (2014). Fotografías animadas. Nace una nueva manera de pensar el mundo. A: Pensar la historia del cine. Cátedra.
- Domínguez, Vicente (coord.) (2007). Pantallas depredadoras. El cine ante la cultura visual digital. Ediciones de la Universidad de Oviedo.
- Donovan, Tristan (2018). Replay: La historia de los videojuegos. Héroes de Papel.
- Franquet, Rosa (2001). Història de la ràdio a Catalunya al segle XX: de la ràdio galena a la ràdio digital. Generalitat de Catalunya, Departament de la Presidència, Direcció General de Radiodifusió i Televisió.
- Freund, Gisèle (1983). Los primeros fotógrafos. A: La fotografía como documento social. Gustavo Gili.
- Moragas, Miquel de (2022). La comunicación y sus cambios. De los orígenes al móvil. Aldea Global.
- Navalbos, Lourdes (1998). Los efectos de la guerra de los mundos en la audiencia. Factores desencadenantes del "pánico radiofónico". Semiosfera, 8, p. 119-137.
- Newhall, Beaumont (2008). Historia de la fotografía. Gustavo Gili.
- Pariser, Eli (2017). El contenido por la relevancia. A: El filtro burbuja. Cómo la red decide lo que leemos y lo que pensamos. Penguin Random House, p. 31-54.
- Postman, Neil (1993). L'era del "show business". A: Divertim-nos fins a morir. Llibres de l'Index, p. 107-125.
- Rosenberg, Alejandra (2016). Sobre el Women Film Pioneers Project. Cinema Comparat/ive Cinema, vol. IV, num 8, p. 17-23.
- Rueda, José Carlos; Galán, Elena & Rubio, Ángel L. (2014). Historia de los medios de comunicación. Alianza Editorial.
- Sougez, Marie-Loup (1994). Historia de la fotografía. Cátedra.
- Sousa, Jorge Pedro (2011). Historia crítica del fotoperiodismo occidental. Manganeses de la Lampreana, Zamora Comunicación Social.
- Vázquez Montalbán, Manuel (1997). Historia y comunicación social. Crítica.
- VV. AA. (1995). Historia general del cine. Cátedra.
- Baget Herms, Josep Maria (1994). Història de la televisió a Catalunya. Generalitat de Catalunya, Centre d'Investigació de la Comunicació.
- Castells, Manuel (2001). La Galaxia internet. Plaza&Janés.
- Sontag, Susan (2009). Sobre la fotografía. Debolsillo.